

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

BAREVNÝ ROK

MOTTO:
„Pomoz mi, abych to dokázal sám.“
M. Montessori

Obsah:

1.	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	3
2.	Obecná charakteristika školy.....	4
2.1	Velikost školy.....	4
2.2	Lokalita školy.....	4
2.3	Charakter a specifika budovy.....	4
3.	Podmínky vzdělávání.....	5
3.1	Věcné podmínky.....	5
3.2	Životospráva.....	5
3.3	Psychosociální podmínky.....	5
3.4	Organizace chodu.....	6
3.5	Řízení mateřské školy.....	6
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	6
3.7	Spoluúčast rodičů.....	6
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	7
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	7
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	7
4.	Organizace vzdělávání.....	9
5.	Charakteristika vzdělávacího programu.....	10
5.1	Zaměření školy.....	10
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	10
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	10
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	11
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	12
6.	Vzdělávací obsah.....	13
6.1	Integrované bloky.....	13
6.1.1	Hnědá.....	13
6.1.2	Bílá.....	20
6.1.3	Zelená.....	25
6.1.4	Červená.....	30
6.1.5	Modrá.....	34
7.	System evaluace.....	38

1. Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
MOTIVAČNÍ NÁZEV: Barevný rok

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Želeč, okres Prostějov, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Želeč 153, 79807

KONTAKTY: tel. 605012030

e-mail: mszelec@pvs školy.cz

webové stránky: www.skolka-zelec.cz

REDIZO: 600119548

IČO: 75022281

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Gabriela Syrová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Želeč

ADRESA ZŘIZOVATELE: Želeč 62, 79807

KONTAKTY: tel. 582370254

e-mail: obec@zelec.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2020 – 31.8.2023

VERZE ŠVP: 1

.....
ředitelka školy
Mgr. Gabriela Syrová

.....
razítko školy

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

KAPACITA ŠKOLY: 34
POČET TŘÍD: 1
POČET PRACOVNÍKŮ: 4

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází uprostřed malé obce Želeč. V bezprostřední blízkosti se nachází všechny důležité budovy obce – OÚ, knihovna, kostel, obchod, hasičská zbrojnice. Přímo u mateřské školy je i zastávka autobusu. V sousedství se zahradou nalezneme místní hájek.

2.3 Charakter a specifika budovy

Mateřská škola se nachází v prostorné patrové budově. V přízemí je šatna pro děti i pro zaměstnance, kuchyňka, jídelna, lehárna, sociální zařízení a kancelář ředitelky školy. V prvním patře je sociální zařízení, kabinet, sklad a třída s hernou. Součástí mateřské školy je i prostorný dvůr a zahrada.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je jednotřídní, přestože kapacita budovy je vyšší, má vyhovující prostorové podmínky. Třída a herna je velká a světlá. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky jsou viditelně uloženy v otevřených policích. Preferujeme ty, které podporují tvořivost a fantazii. Materiál k činnostem výtvarným a pracovním je ukládán na přístupném místě k tomu určeném k volnému použití. Výrobky a výtvořky si děti berou domů nebo jsou využívány k výzdobě prostor školy, takže je mohou zhlédnout děti i rodiče. U budovy MŠ je školní zahrada a školní dvůr, jsou vybavené prvky podněcujícími pohybové aktivity, společné i individuální činnosti. Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Mateřská škola nemá vlastní kuchyni. Strava do MŠ je dovážena z kuchyně ZŠ J. F. a MŠ Otaslavice. Strava je v MŠ vydávána v kuchyňce, splňující hygienické a provozní podmínky. Snažíme se v dětech vybudovat kladný vztah k jídlu. Jsou vedeny k tomu, aby každé jídlo ochutnaly. Děti jsou při jídle vedeny k samostatnosti, sebeobsluze i vzájemné pomoci. Součástí jídelníčku je dostatečné množství ovoce a zeleniny. Je zajištěn pitný režim v průběhu celého dne. K pobytu venku využíváme školní dvůr a zahradu, dětské hřiště, fotbalové hřiště, hájek. Všechny prostory poskytují dostatek možností pro skupinové i individuální pohybové aktivity. K pohybovým aktivitám je navíc využíván obecní Kulturní dům. Po obědě všechny děti odpočívají na lehátku. Respektujeme individuální potřebu spánku. Pokud děti neusnou, jsou jim nabídnuty klidové činnosti.

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. V kontaktu s dětmi jsou pracovnice vstřícné potřebám dětí, dbají na to, aby děti nebyly přetěžovány, dbají na jejich rovnocenné postavení. Nově přichozí děti mají možnost, v rámci adaptačního programu (příloha 1), se seznámit s prostředím i zaměstnanci školy již před nástupem do MŠ. Současně i rodiče poznají přístup a práci paní učitelek, prostředí, harmonogram i kolektiv, do kterého dítě nastoupí.

Všechny děti mají ve škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Učitelka působí jako průvodce dětí. Nechává je, aby zkoumaly možnosti, hledaly cesty, udělaly chybu. Nenásilnou formou je podporuje při jejich činnostech, naslouchá jim, je empatická a nabízí jim pomocnou ruku, pokud to potřebují. Poskytuje jim zpětnou vazbu. Učitelka sleduje každodenní dění a chování dětí ve třídě, řeší společně s dětmi vzniklé konfliktní

situace. Klademe důraz na vzájemnou domluvu, vysvětlení i pomoc. Podporujeme u dětí pocit sebejistoty, sebedůvěry, samostatnosti.

Vzdělávací nabídka je pestrá a přizpůsobená věku dětí i jejich aktuálnímu zájmu.

3.4 Organizace chodu

Organizace vzdělávání v mateřské škole se řídí směrnicemi ředitelky školy, Provozním řádem školy, Provozním řádem školní zahrady, Provozním řádem školní jídelny-výdejny, Školním řádem. MŠ je zřízená jako škola s celodenním provozem s dobou pobytu dětí od 6:30 do 16:00 hod. V mateřské škole je jen jedna třída, která je věkově smíšená, jsou v ní děti od 2 do 7 let. Třída má své uspořádání dne (příloha 2).

3.5 Řízení mateřské školy

Každý zaměstnanec mateřské školy zná své kompetence, povinnosti a práva. Informace mezi zaměstnanci jsou předávány ústně a také na nástěnce v šatně zaměstnanců. Pravidelně jsou konány provozní porady i pedagogické rady.

Sdělení pro rodiče jsou na nástěnce a současně na webových stránkách mateřské školy. Na webových stránkách jsou také důležité informace pro veřejnost.

Ředitelka respektuje názory a náměty svých spolupracovníků, poskytuje jim dostatečný prostor pro seberealizaci. Provádí kontrolu a hodnocení jejich práce, spravedlivě oceňuje jejich výsledky. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole jsou dva pedagogičtí pracovníci na plný úvazek s odbornou kvalifikací. Jeden pedagogický pracovník na částečný úvazek, který si doplňuje odbornou kvalifikací. Současně je na částečný úvazek jako nepedagogický pracovník – školní asistent. Směny jsou organizovány tak, aby v co největší míře docházelo k překrývání pedagogů.

Ředitelka vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání pracovníků. Všichni zaměstnanci absolvují různé kurzy, semináře a školení, studují odborné časopisy a literaturu.

Součástí mateřské školy je školní jídelna-výdejna, kde je zaměstnankyně na výdej stravy. Ta je současně i školnicí.

3.7 Spoluúčast rodičů

Cílem spolupráce s rodiči je partnerství, vzájemný respekt a otevřenost. Snažíme se o aktivní účast rodičů na vzdělávání, blíže poznat rodinné zázemí dítěte, respektovat odlišnosti jednotlivých rodin. Záležitosti dětí řešíme s rodiči individuálně. Ochotně

poskytujeme rodičům podporu, radu nebo pomoc při výchově a vzdělávání jejich dítěte, pokud o to mají zájem.

V průběhu celého školního roku jsou konány informační třídní schůzky. Veškeré potřebné informace jsou vyvěšovány na nástěnkách a současně na webových stránkách mateřské školy. V šatně je umístěn box na přání a stížnosti, které jsou následně projednávány na schůzkách.

Pravidelně jsou organizovány různé akce a besídky pro rodiče s dětmi – např. bramboriáda, drakiáda, mikulášská besídka, vánoční besídka, velikonoční dílničky, besídka k svátku matek, pasování předškoláků atd.

Adaptační program pro děti, které se chystají k zápisu nám umožňuje seznámit se s dítětem i rodičem ještě před samotným nástupem do mateřské školy.

Snažíme se o zapojení rodičů do údržby a drobných oprav budovy školy formou brigád.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola nemá bezbariérový přístup. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami budou poskytnuta podpůrná opatření dle doporučení školského poradenského zařízení – úprava podmínek vzdělávání, personální podpora, pořízení kompenzačních a didaktických pomůcek dle možnosti školy, sestavení individuálního vzdělávacího plánu.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Rodině bude poskytnuta poradenská pomoc školy.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Snažíme se vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Což se týká všech dětí, tudíž i nadaných. Výchovně vzdělávací proces bude konzultován s odborným školským zařízením a na základě jeho doporučení bude zpracován individuální vzdělávací plán. Dle potřeb budou doplňovány různé didaktické pomůcky a realizována doporučená podpůrná opatření.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Rámcové cíle předškolního vzdělávání obsažené v RVP jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Ale je nezbytné si uvědomovat specifika, která souvisí s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje - motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, brát ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi.

Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Nejvíce se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu, tomu je třeba přizpůsobit činnosti, průběžně je střídát, sladit spontánní s řízenými.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností musí být přizpůsobené možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitel volí metody a formy práce.

Ve třídě je přítomný nepedagogický pracovník, který dětem pomáhá s adaptací a sebeobslužnými činnostmi. Děti mají k dispozici dostatek vhodných hraček a didaktických pomůcek.

4. Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je jednotřídní, tudíž věkově smíšená.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů v jedné třídě je využíváno k individuálním činnostem, diagnostice dětí, pobytu venku.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy vyvěšuje ředitelka školy nejpozději měsíc před zápisem do MŠ.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Pokud se rodiče rozhodnou pro individuální vzdělávání svého dítěte, musí tuto skutečnost oznámit ředitelce školy písemně tři měsíce před začátkem školního roku. Ředitelka rodičům doporučí oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno a oznámí jim povinnost dostavit se k ověření znalostí.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Škola vychází z obrazu dítěte v předškolním věku jako aktivního jedince, který žije v prostředí vesnice, kde se všichni znají, denně se setkávají. Dítě všemi smysly vnímá přírodu, její krásu, rozmanitost a její zákonitosti, dění kolem sebe, krásu mezilidských vztahů i mluveného projevu. Podle svých schopností a možností se dítě do tohoto dění zapojuje, vytváří si hodnotový systém, sdílí prožívání druhých a učí se vážit si lidského zdraví a všech forem života.

Vytváříme prostředí, ze kterého vychází pohoda, radost a dobrá nálada. Chceme, aby se každé dítě cítilo jedinečné a přijímané. Respektujeme děti takové, jaké jsou a zároveň jim ukazujeme hodnotu každého z nás. Uvědomujeme si, že vše, co dítě prožívá a poznává, zůstává v jeho maličké duši a ovlivňuje celý jeho další život.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Dnešní děti, bez ohledu na to kde žijí, budou muset čelit po celý svůj život změnám sociálním, politickým, změnám ve vědě a technice, na trhu práce apod. Proto je důležité vyvíjet ty charakteristické rysy osobnosti, které budou v rychle se měnící době obzvláště potřebné. Je nutné, aby si vybudovaly základy pro život ve 21. století.

Z tohoto důvodu je potřeba vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k získávání vlastní identity, sebedůvěry, samostatnosti.

Vzdělávací program „Barevný rok“ je vypracovaný jako schématický model vzdělávání, který umožňuje dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu. Témata souvisí s každodenní realitou života dítěte. Celý celek je propojený tím, co dítě denně prožívá a vidí.

Vedeme děti k tomu, aby měly respekt k přírodě, vážily si jí a dokázaly bát její součásti. Učíme se o ni pečovat a šetrně využívat její zdroje. Uvědomujeme si, že každý z nás je součástí většího celku (rodina, školka, obec, planeta) a na každém z nás záleží, jak se nám tu bude společně žít.

Každý člověk, pokud má být v životě spokojený, potřebuje se naučit vyházet s ostatními lidmi. Učíme děti poznat sami sebe a naslouchat i druhým. Vedeme je k empatii. K tomu, aby si všímaly, co se kolem nich děje. A uměly nabídnout pomoc. Klademe důraz na vzájemnou komunikaci. Chceme, aby děti uměly vyjádřit bez obav svůj názor, své pocity a také dokázaly odmítnout, co se jim nelíbí. Stejně tak je důležité umět přijmout názor druhého, domluvit se s ním nebo nabídnout kompromis.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Volba vhodných metod a forem nám usnadní dosažení cílů naší výchovně vzdělávací práce.

Metody:

Prožitkové učení

Je založené na přímých zážitcích dítěte. Podporuje dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcuje děti k radosti z učení.

Situační učení

Je založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, že se učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe chápe jejich smysl.

Spontánní sociální učení

Je založené na základě přirozené nápodoby (poskytování vzorů chování a postojů).

Didakticky zacílená činnost

Je to činnost učitelkou přímo nebo nepřímou motivována (je v ní zastoupeno spontánní i záměrné učení – cílené, plánované). Je založená na aktivní účasti dítěte, proto je realizována v menších skupinách (výhoda malého kolektivu dětí). Je v souladu s postupujícím věkem, postupně více činností pro předškolní děti. Didaktický styl vzdělávání dětí v MŠ je založený na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě aktivní účasti dítěte. Učitelka je jen průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Formy:

V průběhu dne zařazujeme činnosti řízené, částečně řízené i spontánní. Velmi důležité je rozvíjení sociálních dovedností a prosociálního chování, proto jsou činnosti vykonávány nejen individuálně, ale také ve dvojicích či ve skupinách. Děti se tak učí navzájem pomáhat a spolupracovat.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Na základě diagnostiky dítěte si vypracujeme Plán pedagogické podpory (PLPP), kde se zaměříme na problematické oblasti dítěte. Stanovíme v něm metody, jak budeme s dítětem pracovat, jak často, jaké materiály a pomůcky budeme používat. Po třech měsících vyhodnotíme výsledky a případně plán upravíme na další období.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán (IVP) vypracujeme na základě zprávy z vyšetření v PPP. Tato zpráva obsahuje zjištění, ve kterých oblastech potřebuje dítě podpořit, dále přidělená podpůrná opatření a také praktické rady, jak s dítětem dále pracovat. Po stanovené době IVP vyhodnotíme a konzultujeme s PPP další postup.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Nabídku činností přizpůsobujeme schopnostem dvouletých dětí. Ve třídě je přítomen nepedagogický pracovník, který napomáhá těmto dětem se sebeobslužnými činnostmi. Také je pobízí, aby se účastnily řízených činností a i při daných činnostech je jim k ruce. Vždy dbáme na zajištění biologických a emocionálních potřeb dětí.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti integrovaných bloků, které obsahují třináct dílčích témat. Ta jsou východiskem pro vytváření třídních plánů. Každý blok má přiřazeny kompetence, dílčí vzdělávací cíle, výstupy a vzdělávací nabídku dle RVP.

Jsou zde zahrnuty změny ve společnosti a v životě dětí v souvislosti s příchodem do MŠ, poznávání nového prostředí, našeho okolí a celé vesnice. Obeznamuje děti se změnami souvisejícími se střídáním ročních období a upozorňuje děti na pestrost a krásu okolního světa.

ŠVP vede děti k poznávání zvyků, tradic. Je vytvořen tak, aby vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí.

6.1 Integrované bloky

6.1.1. HNĚDÁ

Poznávám své okolí

Základní charakteristika:

Poznávání a pojmenování věcí kolem nás i v nejbližším okolí, jako je prostředí třídy, školy, vesnice. Vytváření citových pout dítěte ke svému okolí, rozvíjení vzájemných vztahů mezi dětmi i dětmi a dospělými. Vytváření vztahu k okolí školy a domova.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění	Dítě a ten druhý osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. - navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná	Dítě a ten druhý ochrana osobního soukromí a bezpečí ve	- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby	- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vztazích s druhými dětmi i dospělými	požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
	Dítě a svět seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) - sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	Dítě a společnost poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy - spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat - uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např.	- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

		lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	Dítě a společnost rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, na veřejnosti)	- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	Dítě a jeho psychika rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci "ne" v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Čtyři roční období

Základní charakteristika:

Cílem je seznámit se s charakteristickými rysy čtyř ročních období: jaro, léto, podzim, zima. Jde o vnímání aktuálního dění v přírodě a změn v průběhu celého roku.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	Dítě a jeho tělo Rozvoj a užívání všech smyslů	- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	- smyslové a psychomotorické hry - konstruktivní a grafické činnosti
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	Dítě a ten druhý rozvoj kooperativních dovedností	- spolupracovat s ostatními - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	Dítě a jeho tělo vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého	- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní	- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu,

	životního stylu	<p>hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>	úpravy prostředí apod.
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	<p>Dítě a jeho psychika</p> <p>Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru I v rovině, částečně se orientovat v čase</p>	<p>- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru I v rovině</p> <p>- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.</p> <p>- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.</p>

Bez práce nejsou koláče

Základní charakteristika:

Téma seznamuje děti s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání. Dále zahrnuje činnosti spojené se sezónními pracemi na zahrádce, na poli a kolem domu.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých	Dítě a společnost rozvoj společenského i estetického vkusu	- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) - vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) - tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	Dítě a jeho psychika rozvoj schopnosti sebeovládání	- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je - ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování - zorganizovat hru	- cvičení organizačních dovedností - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - spontánní hra - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje	Dítě a jeho psychika Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve	- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé

slabé stránky	vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<ul style="list-style-type: none"> - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné a slabé stránky) 	<p>mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní</p> <p>- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních</p>
---------------	--	---	---

6.1.2 BÍLÁ

Z pohádky do pohádky

Základní charakteristika:

Rozvíjení vyjadřování dětí, jejich řeči, představivosti a fantazie prostřednictvím pohádek. Uvádění dětí do světa pohádek a tvořivé vyjádření jejich prožitků.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	Dítě a jeho psychika získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti - zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) - spontánní hra
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	Dítě a jeho psychika Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) - porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon - sledovat a vyprávět příběh, pohádku - domluvit se slovy i gesty, improvizovat - chápat slovní vtíp a	- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo

		humor	
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	Dítě a jeho psychika rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách - formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) - učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu - popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) - utvořit jednoduchý rým - poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatný slovní projev na určité téma - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - přednes, recitace, dramatizace, zpěv - hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	Dítě a jeho psychika osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<ul style="list-style-type: none"> - správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - poznat napsané své jméno - poznat některá písmena a číslice, popř. slova - sledovat očima zleva doprava - rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci 	<ul style="list-style-type: none"> - artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen - prohlížení a "čtení" knížek - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

		- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	
--	--	---	--

Poznávám své tělo, péče o něj

Základní charakteristika:

Seznámení dětí s jednotlivými částmi těla a jejich funkcemi. Získání základních vědomostí o zdravém způsobu života, prevenci nemoci i úrazů, nezdravých návyků. Uvědomění si význam péče o čistotu a zdraví, pohybové aktivity a zdravé výživy.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	Dítě a jeho tělo osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	Dítě a jeho tělo uvědomění si vlastního těla	- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	Dítě a jeho tělo osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví o pohybových činnostech a jejich kvalitě	- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých - mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Sportem ku zdraví

Základní charakteristika:

Uvědomění si významu pohybové aktivity, seznámení se s různými sporty a pohybovými hrami v různém prostředí (napr. tělocvična, les, hřiště, školní dvůr a zahrada), dále s různorodostí pohybových aktivit dle ročního období.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	Dítě a jeho tělo rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) - zachovávat správné držení těla	- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny ploch a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) - zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	Dítě a jeho tělo rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami - vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	Dítě a jeho tělo Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem - koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

6.1.3 ZELENÁ

Zvířata kolem nás

Základní charakteristika:

Získání základních vědomostí o zvířatech kolem nás, prostředí, ve kterém žijí, jejich činnosti dle ročního období.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	Dítě a jeho psychika osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí - činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) - činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	Dítě a jeho psychika rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat "nápady" - nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či	- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o

		dramatických) I ve slovních výpovědích k nim	výsledku pozorování
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	Dítě a jeho psychika posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje	- námětové hry a činnosti - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)

Vše co roste

Základní charakteristika:

Téma je zaměřeno na poznávání všech rostlin kolem nás. Získání základních vědomostí o tom, co roste v lese, v zahradě, na poli, u vody. Součástí je poznávání stromů, květin.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, s kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	Dítě a jeho psychika vytváření základů pro práci s informacemi	- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - spontánní hra, volné hry a experiment s materiálem a předměty
řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	Dítě a svět rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	Dítě a jeho psychika rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	- rozhodovat o svých činnostech - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

Planeta Země a život na ní

Základní charakteristika:

Rozvíjení pocitu sounáležitosti s živou přírodou a schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, osvojovat si jednoduché dovednosti potřebné k ochraně přírody. Posilování vlastní zodpovědnosti ve vztahu k přírodě a k životu na Zemi. Seznamování se s tříděním odpadu, získávání poznatků o jednotlivých materiálech. Rozvíjí poznatky o planetě Zemi a vesmíru.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	Dítě a svět pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody I společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě I ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví I životní prostředí	- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními I umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) - ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	Dítě a svět osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	Dítě a svět vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	- přirozené I zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (živá I neživá příroda, přírodní jevy a děje, - rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí,

			počasí, ovzduší, roční období)
--	--	--	--------------------------------

6.1.4 ČERVENÁ

Rodina, domov

Základní charakteristika:

Tento celek je zaměřen na posílení kladného vztahu k rodině, na pochopení struktury rodiny, jejích členů. Umožňujeme dětem uvědomit si, jak je důležité postavení maminky i ostatních členů v rodině.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	Dítě a ten druhý posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucitit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarády, aktivity podporující sbližování dětí
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	Dítě a ten druhý rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	Dítě a jeho psychika rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
	získání relativní citové samostatnosti	- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být	- hry na téma rodiny, přátelství apod.

		<p>aktivní i bez jejich opory</p> <p>- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p>	<p>- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)</p>
--	--	--	--

Červená, stůj!

Základní charakteristika:

U dětí budeme vytvářet základní představu o dopravních prostředcích a bezpečném pohybu v silničním provozu. Je důležité mít základní poznatky o dopravě, dopravních prostředcích i bezpečnosti.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	Dítě a ten druhý seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit	Dítě a svět vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi - všimnout si změn i dění v nejbližším okolí	- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety - využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	Dítě a svět rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) - zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují,	- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další

		<p>chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>	<p>nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p> <p>- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat</p>
--	--	--	--

6.1.5 MODRÁ

Křížem krážem celým světem

Základní charakteristika:

Náplní tohoto tématu je rozvíjení poznatků o okolním světě, cestování, různých kulturách, jejich rozdílech. Seznamuje děti s hodnotami uznávanými v daném společenství, že lidé jsou různí, žijí na různých místech a různým způsobem.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	Dítě a jeho psychika vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení - postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí - učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit	- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	Dítě a ten druhý vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	Dítě a společnost vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování - ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) - chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na	- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

		druhé	
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	Dítě a svět Poznávání jiných kultur	- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existence různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) - mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Kultura, svátky , tradice, zvyky

Základní charakteristika:

Seznamování dětí s tradicemi a zvyky souvisejícími s jednotlivými svátky v průběhu celého školního roku, navozování atmosféry související s těmito svátky, umožnění dětem radostné a tvořivé prožití těchto období, zapojení se do výzdoby a přípravy třídy i celé MŠ. Návštěva divadla a jiných kulturních akcí, vystoupení, besídky pro rodiče i širokou veřejnost.

Klíčová kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	Dítě a společnost Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků a prostředí, v němž dítě žije	- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově - Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) - přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslav výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní program apod.)
Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	Dítě a společnost vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu,, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých - vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod. - setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě zajímavých

<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>Dítě a společnost</p> <p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>	<p>- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, správnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí</p>
--	--	--	---

7 Systém evaluace

Cílem evaluace je, aby kritéria hodnocení byla v souladu s cíli školního vzdělávacího programu, aby objektivní sebereflexí i spoluprací s rodiči při získávání jejich názorů na práci mateřské školy docházelo k naplňování stanovených cílů a neustálému zkvalitňování nejen pedagogické práce, ale i prostředí, ve kterém děti tráví podstatnou část svého dětství.

Hodnocení není cílem, ale prostředkem k hledání optimálních cest ke vzdělávání dětí. Na základě získaných zjištění a poznatků je možné rozhodnout se, kterou cestou je možno pokračovat a co je potřeba měnit.

Evaluace musí probíhat na úrovni celé školy i jednotlivých tříd. Všechna zjištění musí být využívána jako zpětná vazba pro další zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu.

Struktura hodnocení

Oblast – vymezení oblastí, které chceme hodnotit a dále s nimi pracovat

Kritéria – stanovení kritérií, které budeme pro hodnocení a vyhodnocování využívat

Nástroje a metody – stanovení nástrojů, kterými budeme hodnotit

Četnost – jak často budeme hodnotit

Odpovědná osoba – kdo bude proces sledovat

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	- soulad ŠVP a RVP - funkčnost ŠVP - zhodnotit, zda vzdělávání podle TVP odpovídá koncepci školy dle ŠVP	ŠVP TVP	1x ročně 1x týdně	Třídní učitelka Učitelky
Pedagogické vedení školy	- delegování práv a povinností - kvalita výchovně-vzdělávacího procesu, soulad s ŠVP - zdravé školní klima - péče o naplnění potřeb pedagogů a jejich profesní rozvoj - optimální materiální podmínky vzdělávání	Rozhovory Provozní a pedagogické rady TVP ŠVP Plán pedagogického rozvoje	Průběžně 1x měsíčně 1x týdně 1x ročně 1x ročně	Ředitelka Učitelky
Kvalita pedagogického sboru	- posoudit kvalitu práce učitelek v oblastech: tvorba TVP, komunikace s dětmi a srozumitelnost projevu, příprava vzdělávací nabídky vzhledem k věku, plnění stanovených cílů a rozvíjení dané kompetence.	Hospitace Pozorování Rozhovory Sebehodnocení Plán DVPP	4x ročně Průběžně Průběžně 1x ročně Průběžně	Ředitelka Učitelky

	<ul style="list-style-type: none"> - kreativita - metody a formy práce - další vzdělávání 			
Vzdělávání	- zhodnotit kvalitu a přínos vzdělávací nabídky	TVP pozorování hospitace rozhovory pedagogické a provozní porady	1x týdně průběžně 4x ročně dle potřeby 1x měsíčně	Učitelky Ředitelka
Vzdělávací výsledky dětí	Zjistit rozvoj dítěte ve všech oblastech	Diagnostika dítěte	2x ročně	Učitelky